

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VIII. Tobias junior patentum suorum thesaurus optatissimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

mentum malorum ingentium, Pati, & suis necessitatibus obsequi.

I. Lipsius Centur. 1. epist. in Belgas, ep. 44. mihip. 45.

Vel ab ipsis canibus hoc discamus. Bruxellæ canis fuit ex illis grandioribus, Britanni generis, quibus cerdones Belgæ uti solebat ad curum coriis onustum in forum & foro trahendum. Ille, præter hanc operam, doctus fuit ad macellum ire, pecuniam præferre, carnem referre. Id ita fiebat. Corbem vimineum collo appendebant, pecuniâ is totius carnis impositâ. Ille rectâ & nusquam insistens ferebat, in macello apud notum lanium se sistebat, carne acceptâ redibat. Sed eveniebat interim, ut in viâ canes alii odore moti adspirarent, & accedere terepturi. Tum ille corbem deponere, in orbem propugnare, fugare. Cùm copiâ & robore vince- retur, unâ irruere, & partem de prædâ capere. En ut gladiator iste in arenâ ceperit consilium, & suis necessitatibus sit obsecutus. Carnes defendit quamdiu potuit. Hostium multitudine victus necessitati cessit, & prandium jam commune unâ sumpsit. Non minus, obsecro, sapiamus, & quæ mutare non possumus, tolerare non reculemus, necessitatibus nostris tranquillâ mente obsequamur.

Isaia c. 39. vers. 6.

Idem c. 40. vers. 1.

Israëli vates Isaïas ingentia mala vaticinatus, Hierosolimam urbem vastandam, cives captivos in Babyloniam abduccendos, eam servitum annis septuaginta duraturam; addidit nihilominus: Consolamini, consolamini popule meus, dicit Deus vester. Perinde si dixisset vates: Agite, stat Numinis sententiâ, decretum immutabile, migrare illud non licet; in Babylonem transferemini. At vos duriores hanc necessitatem vertite in rationem, parete Numini, & destinatum vobis supplicium parato animo subite. Ita & vos ô Christiani, licet ærumnis oneremini, calamitatibus affligamini, nihilominus Consolamini, consolamini; Deo, divinæque Providentiæ ac Voluntati plenissimè, in solidum vos tradite, necessitates vestras omnes in rationem vertite. Ita necessitas ipsa minùs erit dura, malum omne multò erit mitigatius. Nenspe omnium malorum levamentum est opportunissimum, pati, & suis necessitatibus obsequi.

Malorum levamentum est pati, & suis necessitatibus obsequi.

Ad œconomum appositissimè, dixit Tullius: Sed quanti, quanti bene emitur, quod necesse est. Subinde longissimam teximus malorum seriem narrando. Est, qui dicit: Ego tot & tantis difficultatibus circumventus, tot & tantas patior ærumnas. Aliis: Tanta, inquit, & tanta, atque tanta perfero. Ille sibi miser & infortunatus: Maximam, ait, calamitatem capio. Ille afflictus & jacens: In summas, inquit, miseras projectus sum. Hic suâ opinione miserè perditus: Gravisimis, inquit, incommodis confictor. Alius, ut sibi videtur, cõperts miseris: Talia & tam acerba tolero, ait, in infinita mala præcipitatus sum, omnibus undequaque urgeor. Sed, ô mei homines, sed quanti, quanti: bene emitur calorum regnum, quod emere necesse est. Ad hoc emendum conditi sumus; ad hoc nascimur, ad hoc vivimus, ad hoc emendum morimur. Perimus æternum, nisi hoc emimus. Hæc omnium necessitarum summa nos urget. Bene ac vili emimus, quanti quanti emamus, quia necesse est emere. Hæc una necessitas nullas admittit leges, nullas horret difficultates, nullos meruit dolores, nullas sentit calamitates, pullos refugit cruciatu, nulla formidat supplicia, tormenta summa, innumera non recusat tolerare mala. Quanti quanti, minimo emitur, quod emere necesse est.

CAPVT VIII.

Tobias junior parentum suorum thesaurus optatissimus.

Tobias mater, cùm filius peregre moras traheret, nec statò die se sisteret parentibus, in querelas

A amarissimas effusa: Heu, ben me, fili mi, aiebat, ut quid te Tob. misimus peregrinari: omnia simul in te ano habentes, te non debuimus dimittere ire a nobis. Tu ocellus nostrer, tu nostrum delictum, tu spes una nepotum, tu thesaurus nostrer, tu nobis omne pretium. Ergo parum prudenter egimus, qui te a nobis peregrinatum misimus, cùm in te uno omnia habeamus. Homo, Dei amans, has voces identidem usurpat: Deus meus, thesaurus meus, & omnia, quidquid velle, aut optare possum, in Deo invenio, Deus mihi omnia, & plusquam omnia. Ita prolixo animo penitissimò sentiendum. Hic igitur exponendum, quam fatuum sit hujus rei perfundioriam cogitationem suscipere, facillè obsequiis divinis obnuntiare, levi de causâ Deum deserere, & velut venalem exponere, cùm verè in Deo habeamus omnia. Hæc hujus capitis summa.

S. I.

REX Persarum Xerxes non ab unâ fatuitate notissimus insigniora quoque delicta commisit. 1. Montem Athon ad mille quinquaginta passuum longitudinem perdidit, eâ amplitudine ut maximarum navium duæ juxta se in occursum commodè transferant. Atque hoc, Herodoto teste, potentia monstrandæ, & memoria propagandæ fecit. 2. Oceanum * frenavit ponte, & Abydum Sesto conjunxit, ut Græciæ pavorem injiceret. 3. Cùm ipse classem dissipasset maris tempestas, mari colaphos, & trecenta verbera iussit, stigmata inuri, compedes nõ sine gravi convicio in illum dejici jussit. Juvenalis post sine risu hanc demeritam sugillat. hoc fuit: O amara aqua, Rex, compedes has injicit, quod illum in mari abs quo nihil malum passum fuisse. Etenim Rex Xerxes, velis volis, transtulerit meruque tibi nemo amplius sacrificabit, ut amaro delosque fluvis.

In Corum atque Eurum solius scire flagellis Barbarus, Aëlio unquam hoc in carcere passus Ipsum compeditibus, qui vincerat Ennosigæum.

4. Cùm iter faceret per Lydiam, ad Platanum proceram, & diffusis largè brachiis umbrosam est delatus. Hic diem integrum, non sine damno exercitus placuit morari. Hanc insuper adedò venustè comatam arborem armillis & torquibus ad eam suspensis veneratus est. 5. Sed & vitum è suis reliquit, qui lignæ hujus Amathæ custodem, nutricium, procuratorem ageret. Illustrissima fatuitas. Quam & Eljanus risu excipiens: Ridendus profectò, inquit, Xerxes ille est, quod cùm mari terræque Jovis operibus posthabitis, nova itinera & insolitam navigationem sibi parasset, servivit platano, & arborem coluit, quam ventus dejicere, securis excindere, ignis comburere potuit, quæ non solum ratione, sed & sensu caruit.

Verum, ô Christiani, hæc videmus, & similia facimus, nonnunquam & stultiora. Vide hominem, qui celi, qui sup̄is, qui Dei oblitus oblectatiunculas sterillissimas quarit sub opacâ platano; huic tempus pretiosissimum, huic cogitationes & curas, huic suas pecunias, huic in dè valetudinem suam impendit: nam aut gloriam vanam, aut mulierculæ formam, aut aliam voluptatem putidam adedò insanè deperit, ut non dissimulanter fateatur: Hi amores mei, hoc meum delictum, hoc gaudium, hoc melliculum meum, hoc mihi volupe est. Miser & cæcus, pro conditore rem è conditis vilissimam amat, & ut Laurentius Justinianus loquitur, peregrinationem, atque exilium diligit pro pattiâ creaturæ à Deo ad obtinendam beatitudinem, ad inveniendum Deum, at ille crepundiis, nugis, somniis, delictis, vitam consumit. Hunc talem Bernardus acriter, prout par est, extimulans, & ad meliora erudiens: Verum, inquit, qualibus ista tu tibi impediatis rebus, utinam sine dissimulatione attendas: Væ, væ, vapor est ad modicum parens, quod æterna felicitatis aditum intercludit, quod perennis luminis incircumscripam claritatem abscondit, quod universitatis scientiâ præ-

ria fraudat, quod summe privat dignitatis honore. Quousque tu tanta gloria preserz sanum, quod hodie est, & cras in clibannum mittitur, carnem dico & ejus gloriam? Siquidem omnis caro sanum, & omnis gloria ejus tanquam flos feni. Si sapias, si habes cor, si tecum est lumen oculorum tuorum, desine jam ea sequi, que & assequi miserum est. Beatus, qui post illa non abiit, que possessa onerant, amata inquinant, amissa cruciant. An non ea satius cum honore spernis, quam cum dolore perdis? An non ea prudentius Christi cedis amori, quam morti? Est in insidiis prado, cujus manibus nec te, nec tua potes subducere. Non poterit praveri, quia tanquam fur in nocte ita venier. Nihil intulisti in hunc mundum, haud dabium, quia nec quidquam auferes. Dormies somnum tuum, & nihil invenies in manibus tuis. Eadem paucis Innocentius instillans: Quid profunt, inquit, divitiar, quid epular, quid delicia: non liberabunt a morte, non defendent a verme, non eripient a fœtore. Fluxa illa omnia, in quæ tantopere ardemus; Platani umbra, frondes sunt & folia, sub initium hiemis casura. Inter eam voluptatem, quam quis è re caducâ, & quam à Deo haurit, immensa, nimia est differentia. Sit, qui omnibus mundi deliciis ac voluptatibus, omnibus exteriorum sensuum oblectationibus abundet ac diffluat magis, quam Hebræus rex Salomon; crescant accretuar voluptates diebus singulis, idque annis plurimis, eò tamen nunquam excreverint, ut cœlitum voluptatibus æquari possint: mel illud cœleste ex alveario longè alio hauritur, hinc illius suavitas omnem aliam suavitatem infinitè superat. Hinc guttam unicam cum Oceano toto rectius comparavero, quam omne mundi gaudium eum gaudio cœli minimo. Res liquet: guttula maris & mare totum solo differunt quanto; nam maris guttula ita multiplicari queunt, ut mare fiant. At verò mundi gaudia quomodo cuncte multiplicentur, gaudium cœleste nunquam æquabunt. Omne mundi gaudium quantumcunque grande ac cumulatum, semper tamen sordidum, turpitudinis & luti, pavoris, sollicitudinis, mœroris & cæxi plurimum habet.

S. I I.

Experientia hoc quotidiana testatur. Eò deliciarum Salomon est progressus, quò mortalium, putem, nullus. Tandem post omnem omnium voluptatum affluentiam, hanc demum cantilenam cecinit, hoc unicum ei remansit: Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. Hæc omnia inane magnum, afflictio spiritus, merum fastidium, grande nihilum. Experientissimo regi, obsecro, credamus. Sapienter credidit Augustinus. Hinc illius voces illæ: Quidquid mihi preter Deum est, dulce non est: quidquid mihi vult Dominus meus dare, auferat totum, & semibi det.

Tobias mater sibi ipsi & marito querimoniam trinitatem oecinens: Heu, heu me fili mi, ait, omnia simul in te uno habentes te non debuimus dimittere. Delitii senes fuimus, rem sane stultam fecimus, cum filium in regionem exteram amandavimus. Debita omnia infra hunc filium erant collocanda. In eo simul habuimus omnia.

Sed quomodo, o bona mater, omnia in uno filio habuistis? Appretiative ajunt, in scholis: nam filium supra omne cimelium æstimarunt, hinc eis univèrsa filio viliora.

Si fatuum dimittere filium ad eò charum, quanto magis fatuum deserere Deum, super omnia summe amandum, sectari gaudium in rebus vanis caducum, cum in uno & solo Deo, non appretiative, sed re ipsa verè omnia omnino habeamus bona. Roganti Moisi: Ostende mihi gloriam tuam: Humanissime Dominus gloria respondit: Ego ostendam tibi omne bonum. Se ipsum erat ostensurum, in vitâ certè meliori.

Præceptum Christi Domini est. Verum tamen querite primum regnum Dei, & hæc omnia adjicientur vobis. Querite Deum, & simul omnia in Deo possidebitis.

Hoc optime, purem, margaritarum & unionum piscatu explicavero. De illo eruditè Plinius naturæ præco: Origo, inquit, atque genitura conchar, haud nullum ostrearum est differens. Has ubi genitalis anni stimulerit hora, pendentes sese quadam oscitatione, impleri roscido conceptu tradunt, gravidas postea entis, partumque concharum esse margaritas pro qualitate roris accepti: si prius inflexerit, candorem conspicit: si verò turbidus, & fœtum fordescere; eundem pallere, cælo minante conceptum. Ceterum in aquâ mollis unio, exemptus protinus unio. Concha ipsa cum manum videt, comprimit sese, operitque opes suas, gnara propter illas se peti; manumque si præveniat, acie suâ abscondit, nullâ justiore pœnâ, & aliis munita supplicii, quippe inter scopulos major pars invenitur. Dos unionum omnis in candore, magnitudine, orbe, levore, pondere, haud promptis rebus, in tantum, ut nulli duo reperiantur indiffereti: unde nomen unionum Romana, scilicet imposuere delicia. Nam id apud Græcos non est, nec apud barbaros quidem inventores ejus aliud, quam margaritæ. Et in candore ipso magna differentia. Quidam tradunt sicut apibus, ita concharum examinibus singulas, magnitudine, & vetustate præcipuas, esse veluti duces, miræ ad cavendum solertia; has urinantium curâ petis illis captis facillè ceteras palantes retibus includi. Hic duo quædam singulariùs observanda.

S. III.

Piscator unioni subinde meritis suæ præmium asportat, quod noller, nam manum aut perdit, aut lædit: Nullâ, inquit Plinius, justiore pœnâ; nam concha mater insidiatricem manum cernens contrahit sese, & arma parat suam aciem, quâ nonnunquam piscatori dexteram, si possit prævenire, abscondit. Ita profus & nobis extra Deum delicias querentibus sapissime contingit. In pœnâ peccati malè multamur, pro gaudio luctum auferimus, & veluti fœcis aut canis in futo deprehensi, os probè contusum referimus; cor inde amarum, inquietum, perturbatum, faucium, terrore, stimulis, angore, moribus, scelerum commissorum cruciarum miserè vexatum. Hæc animi vulnera, hæc conscientiarum laniena, justissima peccati pœna. Hic ultro cogimur fateri: Vanitas vanitatum & omnia vanitas; & agnovi, quod in his quoque esset labor, & afflictio spiritus. Ita satis agnoscoimus, sed ista non perinde satis cavemus. Cupidarum nimis amantes catillamus & ligurimus non sine damno, quod tamen non cavemus. Jacturam facultatum, sanæ, valetudinis, conscientiar, corporis, animique facimus, & tamen non cavemus. Monemur, rogamur, dictis & exemplis ad saniora excitamur, & tamen nociva non cavemus. Deprehendimur quandoque in ipsâ flagranti noxâ & punimur, sed nihilominus non cavemus; Mel ipsum nobis amare fecit; ut muribus jam mellè saturatis, & tamen pestiferum mel istud lingere non desinimus. Morbos inde contrahimus, erumenam vacuamus, ignominiam incurrimus, & tamen, oblectationes vanas, veritas, gaudia lasciva, noxia usque & usque & usque sectari pergitimus. Filii hominum usquequo gravi corde, ut quid diligitis vanitatem? Hic nostrum quemvis in-clamat Hieremias vates: Scito & vide, quia malum & amarum est, reliquisse te Dominum Deum tuum, in quo uno habebes omnia.

Secundum. Qui Deum habet, omnia habet, thesauros, gaudia, voluptates omnes possidet, ut verissime possit dicere: Deus meus & omnia. Mens proba & juncta Deo non vel centies, vel millies die uno dicat: Mi Deus, omnia simul in te uno habens, non debeo te dimittere. Deus meus & omnia. Ita divus Augustinus cum Deo suavissimè loqui solitus: Domine Deus meus, inquit, da cordi meo te desiderare.

Plin. lib. 9. Natur. hist. cap. 25.

Duo observanda: Primum.

Qui extra Deum querit delicias sæpe in pœnâ peccati malè multatur.

Eccles. cap. 1. v. 2. & 17. Heu omnia multo corrupta dolore voluptas. Horat. lib. 1. satyr. 2.

Psal. 4. v. 3. Hier. cap. 2. vers. 19.

Qui Deum habet voluptates omnes possidet. Aug. de trinitate. c. 1. & c. 18. in 1. & 2. med. derate.

Perfatus
inter
quod
delicia
committit
Hier. lib. 1. c. 18.
Ceterum
aug. de trinitate.
c. 1. & c. 18.
in 1. & 2. med.
derate.

derare, desiderando querere, querendo invenire, inveniendo amare, amando mala mea redimere, redempta non iterare. Da mihi Deus meus te, redde mihi te, en amo te, atque si parum est amem validius. Non possum metiri, ut sciam, quantum mihi desit amoris tui ad id, quod satis est, ut currat vita mea in amplexus tuos, nec avertatur, donec abscondatur in abscondito vultus tui. Hoc tamen scio, quia male mihi est, prater te Domine, non solum extra me, sed et in me ipso. Omnis enim copia, qua Deus meus non est, egestas mihi est.

O ergo Deus meus, & omnia. Extra te omnia vanitas, amaritudo, tedium, sollicitudo, deformitas, forditudo, mea umbra, mors merissima. Qui te unum deseruit bona simul omnia a se projicit. Bonum namque,

quod neque in deterius commutari potest, tu solus es; qui simpliciter solus es, cui non est aliud vivere, & aliud beatè vivere, quia tua beatitudo tu es. Nos verò, quibus est aliud vivere, & aliud beatè vivere, omne quod vivimus, & beatè vivimus, tibi debemus. Deum deseruisse, est bonis omnibus excidisse. Hic denuo Hieremias vates vociferatur: Duo mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquarum vivarum, & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quae continere non valent aquas. Heu quam insana fatuitas! In proximo salit fons saluberrimus, & stolidi ad volutabrum properant immundissimum, ut inde hauriant.

Hier. cap. 2. vers. 13.

O tandem icti piscatores sapite! Quid conchas venamini labore tam vano, tam noxio? Deus est gemmarum, unionum, margaritarum, bonorum omnium mare immensissimum. Veltrum est hoc mare totum, si vultis esse veltrum.

CAPUT IX.

Tobias senior, cæcus, pisci felle curatus.

Am patriam repetebat Tobias cum comite suo Raphaelis Angelo. Ubi verò ad urbem Charan, quod itineris dimidium erat, deventurum, comes caelestis: Tobias frater, inquit, scis quemadmodum reliquisti patrem tuum. Si placet itaque tibi, procedamus & lento gradu insequantur ter nostrum familia simul cum conjuge tua, & cum animalibus. Placuit consilium comitis & ad eum omnino modum iter est institutum. Mox iterum comes: Tolle tecum, inquit, ex felle piscis, erit enim necessarium. Nam ubi introieris domum tuam, statim adora Dominum Deum tuum, & gratias agens ei, accede ad patrem tuum, & osculare eum, statimq; lini super oculos ejus ex felle isto piscis, quod portas tecum. Scias enim, quoniam mox aperientur oculi ejus, & videbit pater tuus lumen celi, & in aspectu tuo gaudebit. Omnia ex ordine fecit Tobias; oculos parentis felle inunxit. Nec parens hoc collyrium recusavit, sed horà fermè dimidià illud sustinens suà ipse manu gramias* ab oculis absterlit, & ita visum felicissimè recepit. Tantarum virium fel fuit. Hoc loco differendum, mordaci felle totum adversarum intelligentiam mirè collustrari, ideòque quidquid ejusmodi fellis allinitur patienter & æquo animo tolerandum esse. Humanæ miseræ fel illuminat, & visum hebetatum vel perditum restituit. Ita de utilissimo hoc collyrio jam plura.

Tob. cap. 11. vers. 2. & seqq.

* Pelliculam.

§. I.

In domibus, quibus nihil taperiorum est, & tamen mundities cordi est, omnia lignea, sellæ, scamna, mensæ, lacunar, parietum crustæ juniperino gummi præliniuntur. In hoc Orbe, in hac lacrymarum valle omnia obliniuntur felle humanæ miseræ. Quocunque vertas oculos, mæroris, sollicitudinis, doloris, amaritudinis & afflictionis plurimum ubique videas; omnia felle lita. Quod testatur Hieremias vates: Dominus Deus noster, inquit, silere nos fecit, & potum dedit nobis aquam felle, percavimus enim Dominum. In lactu sumus, & fel bibi-

In hoc orbe omnia obliniuntur felle humanæ miseræ. Hier. cap. 8. vers. 14.

mus. Ita minatus olim Deus: Ecce ego, inquit, cibabo populum istum absinthio, & potum dabo eis aquam felle. Idem Hieremias Threni loquuntur: Circumdedit me felle & labore. Ubique mæror, ægritonia, dolor, & plurima mortis imago. Nulla domus tam felix, ubi fel istud in cibum ac potum non apponatur.

Non domus & fundus, non eris acervus & atri Agroti domini deduxit corpore febris, Non animo curas.

Sed quisquis es, mi Christiane, tolle fel istud non invitâ manu: est enim necessarium ad reparandam oculorum aciem. Reverà si quidquam est, quod oculos mentis vegetet, acuat, novo donet lumine, fel istud est. Quæ nocent, docent. Adversâ intelligentiam mirificè collustrant. Afflictio Christianæ prudentiæ mater. Multa cernimus errando. Fellea calamitatis amaritudo certum ac nobile pharmacum ad visum marcentem ac hebetem corrigendum: ad cæcam oculorum caliginem abstergendam non est potentius nec salubrius collyrium, quam afflictio. Homo afflictio in seipsum descendit; præterita deplorat, futura sperat, æternitatem cogitat, tam Deum, quam seipsum rectius nosse orditur. Vexatio dat intellectum, Siracidâ teste: Flagella & doctrina in omni tempore sapientia. Hinc & ejusdem votum est: Quis super posse in cogitatu meo flagella. Glaucoma demit oculis fel istud afflictionis. Hic in exemplum Triumviro singulari Numinis amicos, Hieremiam, Petrum, Tobias, sub aspectum dare proderit.

Hieremias multâ lacrymis infusus: Ego, inquit, vir videns pauperatem meam in virgâ indignationis ejus. Non pauperem tantummodò se fateatur: nam Israëlitarum nemo non pauper illo ævo; captivi omnes erant: Sed insuper suam à se pauperatem videri ait, perinde si dicat: Ego, meique cives ac tribules oculis jam cernimus, quod Isaias, Sophonias, aliiq; vates prædixerunt. Vera sunt, verissima eorum oracula. Pauperes facti sumus nimis. Nunc demum capimus, quàm seipsum habemus partem Deum, qui connivere aliquantulum videtur & indulgere filiis petulantibus, correptis demum virgis & baculo ferit nocentes. Nunc oculi nostri ad hæc omnia aperti. Castigasti me, & eruditus sum, quasi juvenisulus immitus. Converte me, & convertar, quia tu Dominus Deus meus.

Hieremias multâ lacrymis infusus: Ego, inquit, vir videns pauperatem meam in virgâ indignationis ejus. Non pauperem tantummodò se fateatur: nam Israëlitarum nemo non pauper illo ævo; captivi omnes erant: Sed insuper suam à se pauperatem videri ait, perinde si dicat: Ego, meique cives ac tribules oculis jam cernimus, quod Isaias, Sophonias, aliiq; vates prædixerunt. Vera sunt, verissima eorum oracula. Pauperes facti sumus nimis. Nunc demum capimus, quàm seipsum habemus partem Deum, qui connivere aliquantulum videtur & indulgere filiis petulantibus, correptis demum virgis & baculo ferit nocentes. Nunc oculi nostri ad hæc omnia aperti. Castigasti me, & eruditus sum, quasi juvenisulus immitus. Converte me, & convertar, quia tu Dominus Deus meus.

§. II.

Petrus charissimus quidem Christo discipulus, sed à magistro crebrius mordaci hoc felle aspersus. Morderet Christus de futuris cruciatibus suis & morte. Et assumens ei Petrus, cepit increpare illum, dicens: Abstine à domino, non erit tibi hoc. O Petre, quàm parum consideratè ista? Hæc pia cæcitas felle curanda est: Vade post me Satana, ait Christus, scandalum es mihi, quia non sapi es, quia Dei sunt, sed ea, quæ hominum. Ita etiam cum ad olivarium clivum præservidus Petrus gladium stringeret, & vim pararet, audiit à magistro: Omnes qui acceperint gladium, gladio peribunt. Quàm parum oculata fuit hæc audacia, se unum, tot armatis opponere? Sed dixerit Petrus: Hoc potentia divinæ non difficile. Sanè non est. At si modò defensione foret opus, An non illa Numinis potentia, plus quàm duodecim legiones Angelorum exhibere potuisset? Petre, scripturarum rudis es. Quomodo enim implebuntur scripturæ, quia sic oportet fieri? Mordere poterat fel istud, sed oculos Petro reddidit, ut gladium conderet vaginâ. His annumerandum & illud. In Herodis carcere servabatur Petrus quatuor quaternionibus militum traditus, geminis catenis vinctus, ad capitale supplicium die altero producendus. Eâ ipsâ nocte Angelus carcerem ingressus adstruit, & lumen resulsit in habitaculo, percussit latere Petri excitavit eum, dicens: Surge velociter. Et ceciderunt catenæ de manibus ejus. Dixit autem Angelus ad eum: Præcingere, & calceæ te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi: Circumda tibi vestimentum tuum, & sequere me.

Quanti